

541 SE I

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse, keskkonnatasude seaduse ning planeerimisseaduse muutmise seadus (taastuenergia kasutuselevõtu kiirendamine)

§ 1. Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse täiendamine

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadust täiendatakse §-ga 30⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 30⁸. Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud riigi eriplaneeringute ja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringute menetlemine

Enne käesoleva paragrahvi jõustumist algatatud riigi eriplaneeringute ja kohaliku omavalitsuse eriplaneeringute menetlusele kohaldatakse planeerimisseaduse redaktsiooni, mis jõustus samal ajal käesoleva paragrahviga.“.

§ 2. Keskkonnatasude seaduse muutmine

Keskkonnatasude seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 21² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu makstakse alates tuuleelektrijaama ehitamise alustamisest kuni tuuleelektrijaama selle asukohast eemaldamiseni.“;

2) paragrahvi 21² täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui tuuleelektrijaama ehitamise alustamise teatis on esitatud enne ehitamise alustamist, loetakse tuuleelektrijaama ehitamise alustamiseks käesoleva seaduse tähenduses teatise esitamisele järgnev päev.“;

3) paragrahvi 21³ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud tasu määra muudatuse peab kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu vastu võtma hiljemalt kuus kuud enne tasumäära rakendamise kvartali algust.“;

4) paragrahv 21⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 21⁵. Tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksmine vähendatud määras

(1) Ajavahemikul, mis algab tuuleelektrijaama ehitamise alustamise päeval ja lõpeb tuuleelektrijaama võrguga sünkroniseerimisele eelneval päeval, makstakse tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu kümme protsenti käesoleva seaduse § 21³ lõigete 1 ja 2 alusel arvatud maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust või § 21⁴ lõigete 2 ja 4 alusel arvatud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust.

(2) Ajavahemikul, mis algab tuuleelektrijaama võrguga sünkroniseerimise päeval ja lõpeb kasutusloa andmise päeval, makstakse tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu 70 protsenti

käesoleva seaduse § 21³ lõigete 1 ja 2 alusel arvatud maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust või § 21⁴ lõigete 2 ja 4 alusel arvatud meres paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasust.

(3) Tuuleelektrijaama võrguga sünkroniseerimise päevaks loetakse päev, millal tuuleelektrijaam esimest korda annab elektrienergiat võrku, otseliini või salvestusseadmesse.“;

5) paragrahvi 32 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Tuuleelektrijaama valdaja esitab keskkonnaotsuste infosüsteemi tuuleelektrijaama kohta andmed, mis võimaldavad tuvastada keskkonnatasu maksmise kohustuse ja kindlaks teha tuuleelektrijaamale kohalduva tasumäära.“;

6) paragrahvi 32 täiendatakse lõigetega 9 ja 10 järgmises sõnastuses:

„(9) Käesoleva paragrahvi lõike 8 alusel esitatavate andmete nimistu ning andmete esitamise korra ja tähtaja kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(10) Tuuleelektrijaama toodetud elektrienergia kogus tehakse kindlaks elektritootmiseks kasutatava elektripaigaldise põhiselt eraldi selleks ettenähtud kauglugemisseadmega mõõdetud koguste alusel.“;

7) paragrahvi 55³ lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõnu „eluruum vastab“ tekstiosaga „taotlemise aastale eelneva kalendriaasta 1. jaanuaril“;

8) paragrahvi 55³ täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu ei maksta käesoleva seaduse § 21⁵ lõike 1 alusel laekunud tasust, välja arvatud juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus on otsustanud teisiti.

(2²) Kohaliku omavalitsuse üksus võib põhjendatud juhul elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu maksta füüsilisele isikule, kes ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 9 sätestatud nõuetele.“;

9) paragrahvi 68⁵ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) 2026. aastal elukohaga seotud tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasu taotlemisel kohaldatakse käesoleva seaduse § 55³ lõiget 1 kuni käesoleva lõike jõustumiseni kehtinud sõnastuses.“;

10) paragrahvi 68⁵ täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Kuni 2026. aasta 30. juunini loetakse käesoleva seaduse § 21⁵ lõike 1 kohaldamisel tuuleelektrijaama võrguga sünkroniseerimise päevaks kasutusloa andmise päev ning lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata.

(5) Kui tuuleelektrijaam on käesoleva seaduse § 21⁵ lõike 3 tähenduses võrguga sünkroniseeritud enne käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kuupäeva, kuid sellele ei ole selleks kuupäevaks antud kasutusloa, loetakse selle tuuleelektrijaama võrguga sünkroniseerimise päevaks 2026. aasta 1. juuli.“.

§ 3. Planeerimisseaduse muutmine

Planeerimisseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Planeeringu koostamise korraldaja võib ehitusprojekti aluseks oleva planeeringu, samuti riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu tellimise ja käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 5 nimetatud mõjude hindamise kulude kandmiseks sõlmida lepingu planeeringu koostamisest huvitatud isikuga.“;

2) paragrahvi 27¹ lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigi eriplaneeringu koostamisel võib loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid riigi eriplaneeringuga kavandatava ehitise edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused.

(2) Mereala hõlmava riigi eriplaneeringu koostamisel võib loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui kavandatakse ehitist, mis on kaldaga püsivalt ühendamata ja puuduvad välistavad tegurid ehitise edasiseks kavandamiseks hoonestusloaga ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud hoonestusloa andmise aluseks olevad tingimused.“;

3) paragrahvi 27¹ täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Detailse lahenduse koostamisest loobumisel käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhul määratakse kavandatava ehitise maakasutus- ja ehitustingimused ning lahendatakse muud käesoleva seaduse § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis. Asjakohasuse hindamisel lähtutakse planeeringu eesmärgist ja planeeringuga kavandatava ehitise iseloomust.

(2²) Detailse lahenduse koostamisest loobumisel ei kohaldata asukoha eelvaliku otsusele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande esimese etapi aruandele käesoleva seaduse § 41 nõudeid.“;

4) seadust täiendatakse §-ga 31¹ järgmises sõnastuses:

„§ 31¹. Riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekute küsimine

(1) Riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja esitab riigi eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi nende kohta ettepanekute saamiseks käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele ning määrab ettepanekute esitamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.

(2) Käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud ja asutused esitavad riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes ettepanekud, samuti hinnangu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta.

(3) Kui käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isik või asutus ei ole määratud tähtaja jooksul ettepanekuid esitanud, loetakse, et ta ei soovi riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekuid esitada.

(4) Riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja vaatab esitatud ettepanekud läbi ning teeb nende alusel riigi eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmis vajalikud muudatused.

(5) Riigi eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm koos käesoleva seaduse § 31 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute ja asutuste ettepanekutega avalikustatakse riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja veebilehel.“;

5) paragrahvid 32–34 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja korraldab riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avaliku väljapaneku. Avalik väljapanek korraldatakse vähemalt planeeringualal asuvas sobivas kohaliku omavalitsuse üksuses. Avalike veekogude ja majandusvööndi planeerimisel korraldatakse avalik väljapanek vähemalt riigi eriplaneeringu koostamist korraldavas valitsusasutuses.“;

7) paragrahvi 39 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avalik arutelu korraldatakse 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist. Avalik arutelu korraldatakse vähemalt planeeringualal asuvas sobivas kohaliku omavalitsuse üksuses. Avalike veekogude ja majandusvööndi planeerimisel korraldatakse avalik arutelu vähemalt riigi eriplaneeringu koostamist korraldavas valitsusasutuses.“;

8) paragrahvi 48 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pärast keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande tulemuste lisamist riigi eriplaneeringusse esitatakse riigi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 44 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 44 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest esitada selle eelnõu kohta arvamust.“;

9) paragrahv 49 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 50 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pärast riigi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamist ja arvamuste alusel vajalike muudatuste tegemist korraldab riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja nende avaliku väljapaneku. Avalik väljapanek korraldatakse vähemalt planeeringualal asuvas sobivas kohaliku omavalitsuse üksuses. Avalike veekogude ja majandusvööndi planeerimisel korraldatakse avalik väljapanek vähemalt riigi eriplaneeringu koostamist korraldavas valitsusasutuses.“;

11) paragrahvi 51 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigi eriplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu korraldab riigi eriplaneeringu koostamise korraldaja 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist. Avalik arutelu korraldatakse vähemalt planeeringualal asuvas sobivas kohaliku omavalitsuse üksuses. Avalike veekogude ja majandusvööndi planeerimisel korraldatakse avalik arutelu vähemalt riigi eriplaneeringu koostamist korraldavas valitsusasutuses.“;

12) paragrahvi 95¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Detailse lahenduse koostamisest loobumise korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul määratakse tuulepargi maakasutus- ja ehitustingimused, sealhulgas elektrituulikute maksimaalne kõrgus, arv ja põhimõtteline asukoht, kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis.“;

13) seadust täiendatakse §-ga 99¹ järgmises sõnastuses:

„§ 99¹. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekute küsimine

(1) Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise korraldaja esitab kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi nende kohta ettepanekute saamiseks käesoleva seaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ja asutustele ning määrab ettepanekute esitamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui 30 päeva.

(2) Käesoleva seaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud ja asutused esitavad kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes ettepanekud, samuti hinnangu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta.

(3) Valdkonna eest vastutaval ministril või tema volitatud ametnikul on õigus määrata lisaks lähteseisukohtades nimetatud koostöötegijatele ja kaasatavatele isikuid ja asutusi, kellega tuleb teha kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel koostööd või keda tuleb kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisse kaasata.

(4) Kui käesoleva seaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isik või asutus ei ole määratud tähtaja jooksul ettepanekuid esitanud, loetakse, et ta ei soovi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta ettepanekuid esitada.

(5) Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise korraldaja vaatab esitatud ettepanekud läbi ning teeb nende alusel kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtades ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmis vajalikud muudatused.

(6) Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm koos käesoleva seaduse § 99 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute ja asutuste ettepanekutega avalikustatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise korraldaja veebilehel.“;

14) paragrahvid 100–102 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 2 punktid 1, 2, 4–6, 8 ja 10 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 18. novembril 2024. a nr 2-6/24-01769

Vabariigi Valitsuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik